

Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság
73.Pf.637.846/2016/6.

2017 FEBR 10.

BUDAPESTI KÖZPONTI KERÜLETI BÍRÓSÁG 2.	
ÜGYIRATSZÁM:	
KEZDŐIRATON:	
Postán / Gyűjtőládába / Személyesen / E-mailen / Faxon	
ÉRK.:	2017 FEBR 01.
PÉLDÁNY:.....	FELZET:.....
MELLÉKLET:.....	KÖZTÜK:.....
ÜGYIRATSZÁM:	
UTÓIRATÓZ	21517/2016

A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság

dr. Várhelyi Tamás (8000 Székesfehérvár, Zichy 9. fszt. 6.) ügyvéd által képviselt [REDACTED]
[REDACTED] felperesnek,

[REDACTED] által képviselt Raiffeisen Bank Zrt.
(1054 Budapest, Akadémia utca 6.) alperes ellen

végrehajtás megszüntetése iránt indított perében a Budai Központi Kerületi Bíróság 2016. augusztus hó 24. napján meghozott 12.P.21.517/2016/10. számú ítélete ellen a felperes 15. sorszám alatti fellebbezése folytán meghozta az alábbi

Í T É L É T E T

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és a dr. Gálné dr. Komonczy Viktória közjegyző 21012/Ü/1/2015. számú végrehajtási záradékával elrendelt, dr. Wölfinger Ottó önálló bírósági végrehajtó előtt [REDACTED] 2015. szám alatt folyamatban lévő végrehajtást megszünteti.

Megállapítja, hogy a felmerült 165.810 (százhatvanötezer-nyolcszázötz) Ft végrehajtási költséget az alperes viseli.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek [REDACTED]
[REDACTED] Ft együttes első- és másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy az államnak külön felhívásra fizessen meg 4.000.000 (négymillió) Ft le nem rótt kereseti és fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A felperes végleges keresetével az alperes által vele szemben indított, dr. Wölfinger Ottó önálló bírósági végrehajtó előtt [REDACTED] számon folyamatban lévő végrehajtás megszüntetését, az alperes perköltségben való marasztalását kérte.

Hivatkozott arra, hogy az alperes követelése érvényesen nem jött létre.

Kiemelte, hogy a felperesnek a tartozáselismerő nyilatkozat megtételekor nem állt fenn tartozása, a kölcsönszerződés IV.2. c) és VIII.9. pontjai együtt értelmezve tisztességtelenek, a folyósítás előtti tartozáselismerés nem a felperes szándékát és ügyleti akaratát tükrözi, ezt a Ktv. 120. § (1) bekezdés e) pontja alapján a közjegyzőnek fel kellett volna ismernie.

Álláspontja szerint a tartozáselismerés a Ktv. 131. § (1) bekezdése értelmében nem minősül közokiratnak és azt a Vht. 23/C. § (1) bekezdése értelmében végrehajtási záradékkal sem lehetett volna ellátni.

Hivatkozása szerint a záradékolni kért okirat a Vht. 23/C. § (1) bekezdésének c) és d) pontjában és a Vht. 23/C. § (2) bekezdésében foglalt követelményeknek sem felel meg, a közokirat nem tartalmazza a követelés tárgyát, a teljesítés módját, a korábbi magánokiratban megtörtént felmondás miatt a követelés feltételének bekövetkezését nem tanúsítja közokirat.

Álláspontja szerint a szerződés a Hpt. szerződéskötéskor hatályos 213. § (1) bekezdésének b) és e) pontjába is ütközik, mert a kölcsönszerződés nem határozza meg egyértelműen a közjegyzői díj várható összegét, a törlesztőrészletek összegének meghatározása pedig ellentmondásos, hiszen az egyes szerződéses pontok együttes értelmezésével sem lehet megállapítani, hogy a havonta fizetendő törlesztőrészlet összege 1.380,37 CHF, vagy 221.325 Ft.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

A felperes tisztességtelen szerződési kikötésekre alapított hivatkozása kapcsán előadta, hogy a felperes megtámadási joga elévült.

Hivatkozása szerint a kölcsönszerződés IV.1. pontja értelmében a kölcsön folyósítására a szerződés aláírásának napján sor került, vagyis a felperesnek a tartozáselismerő nyilatkozat megtételekor ténylegesen tartozása állt fenn.

Álláspontja szerint a kölcsönszerződés IV.2. c) pontja nem fordítja meg a bizonyítási terhet, a VIII.9. pontja nem ütközik a 18/1999. (II.5.) Kormányrendelet 1. § (1) bekezdésének a), b) és j) pontjaiba.

Hivatkozott arra, hogy a közjegyző eljárása a jogszabályoknak megfelelt, a tartozáselismerő nyilatkozatot tartalmazó okirat közokiratnak minősül, az a Vht. 23/C. § (1) bekezdésében foglaltakat tartalmazza, így a végrehajtás elrendelése jogszerűen történt.

Kiemelte, hogy a kölcsönszerződés részét képező Kondíciós Lista tartalmazza a várható közjegyzői díj mértékére vonatkozó becslést, így a Hpt. 213. § (1) bekezdésének b) pontja alapján nem minősül semmisnek.

Utalt arra, hogy a kölcsönszerződés II. és V.2. pontja tartalmazza a törlesztőrészletek számát, összegét, esedékességét, a törlesztőrészletek átváltásánál alkalmazandó árfolyamot és ez alapján a CHF törlesztőrészlet aktuális forint ellenértékét, ezért a szerződés nem ütközik a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjába sem.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Elrendelte a végrehajtási eljárás folytatását. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 254.000 Ft perköltséget. Rendelkezett arról, hogy a felperes költségmentessége folytán le nem rótt 1.500.000 Ft illetéket az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság a szerződéskötés 2005. július 6. napi időpontjára figyelemmel a felek jogviszonyára a 2013. évi CLXXVII. törvény 50. § (1) bekezdése értelmében a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) rendelkezéseit tekintette irányadónak.

A Ptk. 209. § (1) bekezdését, a 18/1999. (II. 5.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés a), b) és j) pontjait idézve a keresetet megalapozatlannak találta.

Érdemben vizsgálta a szerződés IV.2. c) és VIII.9. pontjának tisztességtelenségére alapított felperesi hivatkozásokat, figyelemmel arra, hogy a végrehajtási záradékkal elrendelt

végrehajtás megszüntetése iránti perben a felperesként fellépő adós a végrehajtást kérővel szemben mind azt a védekezést előterjesztheti, amellyel akkor élhetett volna, ha a végrehajtást kérő perben érvényesíti követelését, a szerződést megtámadhatja és a Ptk. 236. § (3) bekezdése szerinti megtámadási kifogást is érvényesíthet.

A kölcsönszerződés I.4. pontját idézve megállapította, hogy a tartozáselismerő nyilatkozat megtételekor a felperesnek tartozása állt fenn az alperessel szemben, a kölcsönszerződés IV.2. c) pontja a zárlat alóli feloldás egyik feltételét rögzíti, ami nem tekinthető tisztességtelennek annak tükrében, hogy a felperesnek a tartozáselismerő nyilatkozat megtételekor az abban foglalt összegű tartozása állt fenn az alperessel szemben.

Rámutatott, hogy sem a kölcsönszerződés IV.2. c) pontja, sem a VIII.9. pontja nem jogosítja fel egyoldalúan az alperest a szerződés valamely feltételének értelmezésére és annak megállapítására sem, hogy az alperes teljesítése szerződésszerű-e, különös tekintettel arra is, hogy a VIII.9. pont kifejezetten tartalmazza, hogy a bank üzleti könyvei nem irányadóak abban az esetben, ha azok bizonyíthatóan tévesek.

Megállapította, hogy a hivatkozott szerződéses rendelkezések nem zárják ki az adós jogszabályon alapuló igényérvényesítési lehetőségeit, a felperes végrehajtás megszüntetése/korlátozása iránti perben hivatkozhat arra, hogy az alperes követelése nem áll fenn, illetve nem az alperes által megjelölt összegben áll fenn, ez nem jelenti a bizonyítási teher megfordulását, a közvetlen végrehajthatóságot nem a kölcsönszerződés VIII.9. pontja, hanem a Vht. 23/C. § (1) bekezdése alapozza meg.

Mindezek alapján az volt az álláspontja, hogy a kölcsönszerződés IV.2. c) és VIII.9. pontja a Ptk. 209. § (1) bekezdése, illetve a 18/1999. (II. 5.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének a), b) és j) pontja értelmében nem minősülnek tisztességtelennek

A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (Ktv.) 120. § (1) bekezdés a)-f) pontjait és 121. §-át idézve kiemelte, hogy a tartozáselismerő nyilatkozat megtételekor a felperesnek tartozása állt fenn az alperessel szemben, és a szándéka nyilvánvalóan az volt, hogy a folyósított kölcsönösszeg a zárlat alól feloldásra kerüljön, vagyis a közjegyző által kiállított okiratba olyan rendelkezések kerültek, melyek a felperes akkori akarátának és a valóságos helyzetnek mindenben megfeleltek. A kölcsönszerződés és a közjegyzői közokirat tartalmának egybevetéséből és a rendelkezésre álló egyéb adatok alapján a Ktv. 131. § (1) bekezdésének alkalmazását nem találta indokoltnak. A Ktv. 3. § (1) bekezdésében szabályozott körülmények fennállását szintén nem állapította meg, mert a felperes által hivatkozott szerződéses pontok nem tisztességtelenek, a tartozáselismerő nyilatkozat megtételekor a felperesnek ténylegesen tartozása állt fenn az alperessel szemben.

A Vht. 23/C. § (1) bekezdés a)-d) pontjait, a Vht. 23/C. § (2) bekezdését idézve kiemelte, hogy a közokiratba foglalt tartozáselismerő nyilatkozat 1. pontja tartalmazza a kötelezettség tárgyát és összegét, valamint a követelés jogcímét (143.312,10 CHF kölcsönösszeg, deviza átváltás árfolyama 157 Ft/CHF, a kölcsönösszege forintban 22.500.000 Ft), az 1. és 6. pontja tartalmazza a teljesítés módját és idejét (törlesztés kezdő időpontja: 2005. augusztus 6., havi törlesztőrészlet összege: 1.129,57 CHF, 180.212 Ft), a közokiratba foglalt követelés megfelelt a Vht. 23/C. § (1) bekezdésében és a Ktv. 129. §-ában foglalt feltételeknek.

Utalt arra is, hogy a felmondás tényét és annak 2009. október 30-i időpontját is dr. Fekete Márta közjegyző által 11082/Ü/548/2014/1. szám alatt kiállított közjegyzői okirat tanúsítja, tehát a követelés esedékessé válását közokirat tanúsítja. Álláspontja szerint az alperes szabályosan kiállított közjegyzői közokiratok alapján kezdeményezett végrehajtást.

A Hpt. szerződéskötéskor hatályos 213. § (1) bekezdésének b) pontjára utalással hangsúlyozta, hogy a szerződés II. pontja szerint a közjegyzői díjat és költségtérítést a

14/1991. (XI.26.) IM rendelet határozza meg, annak összegét a közjegyzői okiratot készítő közjegyző állapítja meg, továbbá a kölcsönszerződés részét képező Kondíciós Lista becslést tartalmaz a közjegyzői díj várható összegéről. Álláspontja szerint a közjegyzői díj ennél pontosabb meghatározása az alperestől nem volt elvárható. Megjegyezte ugyanakkor, hogy az 1/2016. számú PJE határozat 2.a) pontja szerint ha a költségek, díjak vagy azok egy része a szerződésben nincs egyértelműen meghatározva, emiatt a szerződés érvénytelensége nem állapítható meg, a pénzügyi intézmény ebben az esetben a költségeket és díjakat, illetve azok meghatározott részét a törlesztőrészlet összegében jogszerűen nem számíthatja fel.

Megállapította, hogy a kölcsönszerződés nem ütközik a Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontjába.

A Hpt. szerződéskötéskor hatályos 213. § (1) bekezdésének e) pontját és az 1/2016. számú PJE határozat 2. pontját idézve megállapította, a kölcsönszerződés II. pontja egyértelműen rögzíti a törlesztőrészletek számát, azt 180 db-ban határozza meg, továbbá tartalmazza a törlesztőrészlet összegét (1.129,57 CHF), a törlesztőrészletek átváltásánál alkalmazandó árfolyamot (159,54 Ft/CHF) és ez alapján a CHF törlesztőrészlet aktuális forint ellenértékét (180.212,- Ft). Kiemelte, hogy a meghatározott havi CHF törlesztőrészlet mindenkor forint ellenértékének az árfolyamváltozásból eredő változása a devizaalapú kölcsönszerződés szükségszerű velejárója és nem érinti a törlesztőrészlet meghatározottságát. Álláspontja szerint a kölcsönszerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdésének e) pontja alapján sem érvénytelen.

A pertárgyértéket 40.280.484-Ft-ban állapította meg, a perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett azzal, hogy az alperesi jogi képviselő ügyvédi munkadíját a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja alapján, mérsékelt összegben állapította meg. A le nem rótt illeték viseléséről a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-ára utalással döntött.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, az ellene indított végrehajtás megszüntetését, az alperes perköltségben való marasztalását kérte.

A Vht. 23/C. § (2) bekezdésére utalva kiemelte, hogy az alperes a már hatályosult, magánokiratba foglalt felmondás közjegyzői okiratba foglalását kérte, az okirat nem minősül felmondásnak, a 2009. október hó 30. napján megtett felmondás kézbesítését, hatályosulását közokirat nem tanúsítja, így nem álltak fenn a záradék kiállításának feltételei.

Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság által rögzítettekkel ellentétben a szerződésből nem lehet megállapítani, hogy a havonta fizetendő törlesztőrészlet összege 1380,37 CHF vagy 221.325 Ft, a Ptk. 228. § (3) bekezdése szerint a kölcsönszerződés összegére vonatkozó kikötése ellentmondó, erre és a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjára tekintettel semmis.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság, nem indokolta meg, mire alapítja, hogy a szerződésben szereplő forintösszeg az *aktuális* forint ellenértéket rögzíti.

Hivatkozása szerint a tartozáselismerő nyilatkozat megtételekor nem állt fenn tartozása, mert a kölcsön összegének zárolt technikai számlán történő elhelyezése nem jelenti, hogy az alperes a felperes rendelkezésére bocsátotta volna azt, a felperesnek akkor keletkezik csak tartozása, amikor a kölcsönösszege feletti tényleges rendelkezési jogot megszerezte.

A BDT2015.3420. számú eseti döntésre hivatkozással hangsúlyozta, hogy a szerződés VIII.9. pontja tisztességtelen kikötést tartalmaz, amennyiben ez a pont kiesik a szerződésből, úgy a követelés összegét közokirat nem tanúsítja, a végrehajtást meg kell szüntetni.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

Hivatkozott arra, hogy a szerződéskötéskor hatályos Ptk. rendelkezései a fogyasztók számára is egy éves jogvesztő határidőt biztosítottak a tisztességtelen szerződési feltételek megtámadására, a felperesnek az általa tisztességtelenné vélt szerződési feltételek megtámadására vonatkozó joga elévült, tisztességtelenségre a végrehajtás megszüntetése iránti perben sem hivatkozhat.

Az 1/2016. PJE határozatban és a kölcsönszerződés II. pontjában írtakra figyelemmel alaptalannak találta a felperesnek a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjára, mint semmisségi okra való hivatkozását.

Hangsúlyozta, hogy a felperes hivatkozásával szemben a kölcsönszerződés IV.1. pontja szerint a felperes bankszámláján került jóváírásra és ezt követően zárolásra a kölcsön összege. Megjegyezte, hogy a felperes által hivatkozott, Fővárosi Ítéltábla által meghozott határozat nem az alperessel kötött kölcsönszerződés kapcsán született, így az ezen okból sem vehető figyelembe figyelemmel arra is, hogy Magyarországon nincs precedens jog, ugyanakkor ezzel ellentétesen foglaltak állást az eljáró bíróságok, mint pl. a Miskolci Törvényszék, illetve a Szegedi Ítéltábla a Pf.III.21.181/2016/4. szám alatti ítéletében is.

Elsődlegesen rögzíti a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt a Pp. 228. § (4) bekezdése alapján fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése, ezért azt a másodfokú bíróság teljes terjedelmében bírálta felül.

A felperes fellebbezése alapos.

A másodfokú bíróság álláspontja az alábbiak miatt tért el az elsőfokú bíróság érdemi döntésétől.

A másodfokú bíróság mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy a felperesnek a Vht. 23/C. § (2) bekezdése szerinti feltétel hiányára való hivatkozása a végrehajtás megszüntetése iránti perben figyelembe vehető-e.

A Pp. 369. § a) pontja alapján a végrehajtási záradékkal ellátott okirattal és a vele egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás megszüntetése és korlátozása iránt pert akkor lehet indítani, ha a végrehajtani kívánt követelés érvényesen nem jött létre.

A bírói gyakorlat a követelés érvényes létrejöttének fogalmát kiterjesztően értelmezi, amikor nem csupán a követelés alapjául szolgáló szerződés érvénytelenségére való hivatkozást tartja figyelembe vehetőnek a végrehajtás megszüntetése iránti perben.

A Kúria a Pfv.I.21.346/2013/12. szám alatti ítéletében a végrehajtás alapjául szolgáló okirat közokirati jellege kapcsán fejtette azt ki, hogy a Pp. 369. § a) pontja szerinti értelemben a „követelés” alatt nem egyszerűen a felek közti jogviszonyból származó, polgári peres úton érvényesíthető követelést kell érteni, hanem a „végrehajtható követelést”, a záradékolt okirattal elrendelt végrehajtás tárgyát. Kimondta azt is, hogy amennyiben a végrehajtás alapjául szolgáló záradékolt okirat nem közokirat, akkor a „közvetlenül végrehajtható követelés” az, amely érvényesen nem jön létre.

Az a következtetés, mely szerint a végrehajtás megszüntetése iránti perben a követelés érvényes létrejöttének vizsgálata szélesebb körben szükséges, mint a felek közötti szerződés érvényességének megítélése, levonható az EBH.2008.1786. számú eseti döntésből is. A Legfelsőbb Bíróság ezen határozatában a végrehajtás megszüntetés iránti perben a közjegyzői okirat által tanúsított felmondás kapcsán tett megállapításokat, azt mondta ki, hogy a felmondás közokiratba foglalásának hiánya az elrendelt végrehajtás megszüntetése okaként a végrehajtás megszüntetése iránti perben hivatalból nem vehető figyelembe.

A Legfelsőbb Bíróság által kifejtettek is azt támasztják alá, hogy hivatalból ugyan nem, de a felperes hivatkozása alapján vizsgálni kell a végrehajtás megszüntetése iránti perben a Vht. 23/C. § (2) bekezdésében foglalt feltétel fennállását. Jelen esetben a felperes a végrehajtás megszüntetését arra hivatkozással is kérte, hogy a felmondást közokirat nem tanúsítja.

A Vht. 23/C. § (2) bekezdése szerint ha a kötelezettség feltételnek vagy időpontnak a bekövetkezésétől függ, a végrehajthatósághoz az is szükséges, hogy a feltétel vagy időpont bekövetkezését közokirat tanúsítsa.

A Legfelsőbb Bíróság a fent már idézett EBH.2008.1786. számú eseti döntésében kifejtettek szerint a Vht. 21. §-a (1) bekezdésének d) pontja értelmében a közokiratnak tartalmaznia kell a teljesítés határidejét, a jogosult azonnali hatályú felmondási joga a szerződésben kikötésre került, a Ptk. 321. § (1) bekezdése alapján a jogosult a felmondás jogát a másik félhez intézett nyilatkozatával gyakorolhatja, a felmondás akkor hatályosul, ha azt a másik fél megkapja. A felmondás hatályosulásának és ezen alapulóan a követelés lejárttá válásának igazolásához elégséges annak közokiratba foglalt tanúsítása, hogy az alperes szerződésszerűen közölte a felperesekkel a kölcsönszerződés felmondását. A Legfelsőbb Bíróság által ott vizsgált esetben közokirat tanúsította a felmondólevél, mint jogosulti nyilatkozat hatályosulását, a közlést tanúsító közokirat alapján történt meg a végrehajtási záradék kiállítás.

Jelen esetben ezzel szemben a felmondás, mint egyoldalú jognyilatkozat hatályosulását a dr. Fekete Márta által 11082/Ú/548/2014/1. szám alatt kiállított közjegyzői okirat nem tanúsítja, az abban foglalt alperesi nyilatkozat szerint a felmondás 2009. október hó 30. napján megtörtént, de a felmondás felperessel szembeni hatályosulását közokirat nem tanúsítja.

A közjegyzői okirat I.9. pontjában megfogalmazottak szerint a követelés „a felmondás postára adását követő második napon lejárttá és egy összegben svájci frank pénznemben esedékessé válik”. Amennyiben a felperes kötelezettségének Vht. 23/C. § (2) bekezdése szerinti feltételül a postára adás tényét kell tekinteni, ezzel kapcsolatban is az mondható el, hogy a postára adás tényét – hasonlóan a hatályosuláshoz – szintén nem tanúsítja közokirat. Az alperes által nem vitatottan a 2009. október hó 30. napi felmondás postára adása a részéről megtörtént, erre utal a közjegyzői okiratba foglalt azon nyilatkozata, mely szerint a közjegyzőt „is” felkéri a kézbesítésre, azonban ezen postára adás tényét sem tanúsítja a közokirat.

Fentiek alapján megállapítható, hogy a kötelezettség feltételének bekövetkezését, a felmondást közokirat nem tanúsítja, ennek hiányában a végrehajtás a Vht. 23/C. § (2) bekezdése alapján nem lett volna elrendelhető, a Pp. 369. § a) pontja alapján – a fent kifejtettek szerint a követelés érvényes létrejötté hiányának tágabb értelmezése okán – a végrehajtás megszüntetésének volt helye.

A másodfokú bíróság ugyanakkor osztotta az elsőfokú bíróságnak a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontja alapján, a törlesztőrészletek számának, időpontjának és összegének meghatározottsága kapcsán kifejtetteket. Ahhoz csupán hozzáfűzi, hogy a felek közötti szerződésben a 6/2013. és az 1/2016. Polgári jogegységi határozatokban foglaltaknak megfelelően a törlesztőrészletek kiszámíthatósága megállapítható volt. A szerződés rendelkezéseiből kitűnően a devizában meghatározott, de a közjegyzői okirat I.6.2. pontja szerint forintban fizetendő törlesztőrészletek összege forintban a szerződéskötéskor csak az ott feltüntetett árfolyam alapján volt meghatározható, annak forint összege a jövőre nézve az éppen aktuális, a közjegyzői okirat I.6.4. pontjában meghatározott árfolyamon volt kiszámítható.

Önmagában az a felperes által hivatkozott körülmény, hogy a közjegyzői okirat I.1. pontja a havi törlesztőrészletek összegét több, egymástól eltérő összegben határozza meg, nem teszi a

szerződést a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontja alapján semmissé, hiszen a szerződés csupán meghatározza külön-külön a kezelési költséggel, illetve a konverziós díjjal együtt, illetve az ezek nélkül számított törlesztőrészletet.

A felperes által hivatkozott Ptk. 228. § (3) bekezdése szerinti körülmények nem állnak fenn, értelmezési nehézség esetén pedig a Ptk. 207. § (2) bekezdése alkalmazandó.

A felperes érvénytelenségi okként hivatkozott arra, hogy a tartozáselismerő nyilatkozat megtételekor tartozása nem állt fenn. Az esetlegesen nem létező tartozás elismerése ugyanakkor nem eredményez érvénytelenséget, a felperes tévedésre hivatkozással támadhatta volna meg a szerződést, azonban tévedésére maga sem hivatkozott. A közjegyzői okiratba foglalt tartozáselismerés kifejezetten rögzíti (I.3. pont) a folyósítás felperes által kifogásolt módját, így tévedésre a felperes alappal nem is hivatkozhatott volna.

Amennyiben a felperes a kölcsönösszeghez nem jutott volna hozzá, a szerződés teljesítését igényelhetette volna, mely szintén nem a szerződés érvénytelenségével kapcsolatos igény.

A szerződés IV.2.c. pontjában a zárolás feltételeiként felsorolt feltételek tisztességtelen kikötésnek sem minősülnek, a felperes nem jelölt meg olyan okot, mely miatt a zárolás és annak feloldásának feltételei a jogait és kötelezettségeit egyoldalúan, indokolatlanul hátrányosan érintette volna. A kikötés tisztességtelenség miatti mellőzése egyébként sem vezethetett volna a végrehajtás megszüntetéséhez, legfeljebb a zárolás idejére felszámított hiteldíj alaptalanságát eredményezhette volna.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a szerződés VIII.9. pontja tisztességtelennek minősül a Ptk. 209. § (1) bekezdése és a 18/1999. (II. 5.) Kormányrendelet 1. § (1) bekezdés j) pontja szerint, mert a felperes hátrányára állapítja meg a bizonyítási kötelezettséget. A kikötés ugyan a szövegezésében nem a „bizonyítás” szót, hanem az „irányadó” kifejezést használja, és nem jelöli meg bizonyításra kötelezett félként az adóst, de a „bizonyíthatóan” szó használata egyértelműen arra utal, hogy a rendelkezés az adós kötelezettségévé kívánta tenni a hitelező könyveivel szemben a bizonyítást.

A tisztességtelen kikötés mellőzése ugyanakkor a fent kifejtettek szerint nem vezet a teljes szerződés érvénytelenségére, így a végrehajtás megszüntetésére. A végrehajtás megszüntetése iránti perben – ahogyan azt az elsőfokú bíróság is helyesen kifejtette – a felek perbeli pozíciójából és az eljárási szabályokból ered a bizonyítási teher alakulása, a szerződés VIII.9. pontjának mellőzése ugyanakkor még a követelés összegszerűségére sem hat ki, így önmagában még a végrehajtás korlátozására sem vezethetett volna.

A végrehajtási záradék kiállításának feltétele (Vht. 23/C. § (1) bekezdés a) és c) pontja) a szolgáltatásra irányuló kötelezettségvállalás és a kötelezettség összegének közjegyzői okiratba foglalása, mely jelen esetben megtörtént. A végrehajtás elrendelésekor fennálló tartozás összegét – szemben a felperes hivatkozásával – nem kell közjegyzői okiratnak tanúsítania. A közjegyző a végrehajtási záradékot kiállítja arra a hitelező által egyoldalúan meghatározott összegre, mely a közjegyzői okiratban vállaltakat nem haladja meg.

A Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontjára alapított semmisségi hivatkozás, a közjegyzői díj szerződésben való meghatározottsága kapcsán az elsőfokú bíróság helyes megállapításokat tett, azokat a másodfokú bíróság nem tartotta szükségesnek megismételni.

Fentiek alapján a másodfokú bíróság a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a Pp. 369. § a) pontja alapján a felperessel szemben az alperes által indított végrehajtást megszüntette.

A végrehajtó a költségigényét 5. sorszám alatt előterjesztette, a költségek viseléséről a másodfokú bíróság a Pp. 370/A. § (5)-(6) bekezdése alapján rendelkezett.

A felperes fellebbezése eredményre vezetett, mind az első-, mind a másodfokú eljárásban pernyertesnek minősül, ezért az alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján viseli az első- és másodfokú eljárásban felmerült költségeit és köteles megfizetni a felperesnek az első- és másodfokú eljárásban felmerült perköltségét, mely az őt képviselő ügyvéd 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontja, 3. § (5) bekezdése és 4/A. §-a szerint számított, a 3. § (6) bekezdése alapján a kifejtett tevékenységre tekintettel mérsékelt összegben megállapított ügyvédi munkadíjából tevődik össze.

A felperes költségmentességi joga folytán le nem rótt kereseti és fellebbezési illetéket a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a pervesztes alperes köteles megfizetni az államnak.

Budapest, 2017. január hó 13. napján

dr. Juhász Krisztina s. k.
a tanács elnöke

Velinskyné dr. Lovas Kinga s. k.
előadó bíró

dr. Fodor Judit s. k.
bíró

A kiadmány hitelével

